

Informacija tiems, kuriems buvo diagnozuotas **Candida auris (C. auris)**

Jums pateikiamas šis informacinis laiškas, nes jums buvo diagnozuotas C. auris. Jame rasite daugiau informacijos apie tai, kas yra C. auris, ir ką tai reiškia jums.

Kas yra *Candida auris*?

Candida auris (sutrumpintai – *C. auris*) yra grybelis, kuris gali būti aptinkamas ant odos, o kartais – nosyje ar kitose kūno vietose. Jis gali būti atsparus vaistams, skirtiems grybelinėms infekcijoms gydyti. *C. auris* gali būti ant jūsų odos ar gleivinių, nors jūs nesergate ir nejaučiate jokių simptomų. Tai reiškia, kad esate *C. auris* nešiotas. Jūs laikomas *C. auris* nešiotu ir tuo atveju, jei jis buvo nustatytas tik susirgus infekcija. *C. auris* gali sukelti, pvz., skrandžio ar kraujotakos sistemos infekcijas, tačiau gali išsivystyti ir kitų infekcijų. Tai, kad žmogus yra *C. auris* nešiotas ar serga jo sukelta infekcija, nustatoma pirmiausia sergantiems pacientams, o rečiau – sveikiems asmenims.

Ar pavojinga būti *C. auris* nešiotu?

Nešioti *C. auris*, kuris nesukelia infekcijos, savaime nėra pavojinga, todėl gydymas vien dėl to, kad esate nešiotas, nėra būtinas. Tačiau jei užsikrėsite *C. auris*, šią infekciją gali būti sunkiau išgydyti nei kitas grybelines infekcijas.

Kaip užsikrečiama *C. auris*?

C. auris aptinkamas ant odos ir gali plisti tiesioginio kontakto su kitais žmonėmis metu. Be to, jis gali ilgai išlikti ant įrangos ir paviršių bei užkrėsti kitus per nepakankamai nuvalytą įrangą ar paviršius.

HKą galiu padaryti, kad sumažinčiau riziką užkrėsti kitus?

- Gerai nuplaukite rankas su muilu ir vandeniu:
 - prieš ruošdami ar valgydami maistą;
 - po apsilankymo tualete;
 - po sąlyčio su kūno skysčiais, pavyzdžiui, išsipūtus nosį;
 - kai rankos yra akivaizdžiai nešvarios;
 - prieš apsilankymą ligoninėje, slaugos namuose ar kitose sveikatos priežiūros įstaigose ir po jo.
- Žaizdos, nubrodinimai ir šlapiuojantys bėrimai turi būti švarūs, juos reikia užklijuoti tvarsčiu arba pleistru.
- Nesidalykite skustuvu ar rankšluosčiu su kitais.
- Skalbkite apatinius drabužius, rankšluosčius ir patalynę 90 °C temperatūroje, jei tokia temperatūra audiniams tinka.
- Valydami namus, nuvalykite ir durų, spintelių rankenas bei kitus dažnai liečiamus paviršius.

Ar galiu eiti į darželį, mokyklą ar darbą, jei esu *C. auris* nešiotojas?

Taip, jūs galite eiti į darbą kaip įprasta, net jei esate *C. auris* nešiotojas. Vaikai, kurie yra *C. auris* nešiotojai, gali lankyti darželį ar mokyklą ir įprastai dalyvauti laisvalaikio veikloje bei žaidimuose. Net jei esate *C. auris* nešiotojas, galite eiti į darbą kaip įprasta. Nepamirškite laikytis pirmiau nurodytų patarimų, kaip sumažinti riziką užkrėsti kitus.

Kam turiu pranešti, kad esu *C. auris* nešiotojas?

Praneškite, kad esate *C. auris* nešiotojas gaudami sveikatos priežiūros paslaugas, pavyzdžiui, lankydamiesi pas gydytoją arba jei atsigulate į ligoninę ar slaugos namus. Informacija apie tai, kad esate *C. auris* nešiotojas, taip pat bus įrašyta į jūsų ligos istoriją. Tai padeda sveikatos priežiūros specialistams užkirsti kelią infekcijos plitimui ir pasirinkti tinkamą gydymo būdą, jei susirgsite infekcija.

Jei jūsų partneriui ar kitiems su jumis gyvenantiems asmenims prireiktų medicininės pagalbos, jie turėtų informuoti sveikatos priežiūros įstaigą, kad gyvena kartu su asmeniu, kuris yra *C. auris* nešiotojas. Jums nereikia informuoti darbdavio, kolegų, draugų, mokyklos ar vaikų darželio atstovų apie tai, kad esate *C. auris* nešiotojas.

Kas atsitiks, jei būsiu paguldytas į ligoninę ar slaugos namus?

Jei esate *C. auris* nešiotojas, jums atsidūrus ligoninėje ar slaugos namuose gali tecti imtis priemonių, kad būtų sumažinta rizika užkrėsti kitus.

Tinkamos priemonės priklauso nuo situacijos.

Pavyzdžiui, jos gali būti:

- atskiras kambarys ir atskiras tualetas;
- sveikatos priežiūros darbuotojai naudoja apsaugos nuo užkrato priemones, pavyzdžiui, pirštines, chalātą ir kaukę;
- dažnesnis patalpų ir įrangos valymas;
- ligoninėje gali prireikti izoliacijos. Tai reiškia, kad jums bus nurodyta likti savo palatoje ir kad negalėsite naudotis bendromis patalpomis ar artimai bendrauti su kitais pacientais.

Infekcijų prevencijos priemonės taip pat gali būti būtinos, kai sveikatos priežiūros paslaugas gaunate kitur. Nors būtina imtis infekcijų prevencijos priemonių, jūs turite teisę gauti tokią pačią sveikatos priežiūrą kaip ir kiti pacientai.

Ar galiu atsikratyti *C. auris*?

Nėra tokio gydymo, kuris padėtų jums nebebūti *C. auris* nešiotu. Kai kuriems žmonėms grybelis greičiausiai išnyksta po kelių mėnesių ar metų. Tačiau nėra įmanoma atlikti tyrimo, kad būtų galima tiksliai nustatyti, jog jūs nebesate *C. auris* nešiotojas. Dėl to paprastai nerekomenduojame atlikti kontrolinių tyrimų. Jei turite klausimų apie *C. auris*, pasikalbėkite su savo gydytoju.